

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Dumineca, Foli'a, candu concedu ajutoariale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunatoria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 89.

Brasiovu 27/15 Novembre

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 26 Nov. 1872.

Unu scandalu a prefacutu in revolutiune cas'a deputatiloru din Pest'a, dice Lloyd-ulu ung. si cele ce succesera indata dupa scandalu dovedescu, ca ne aflamu in ajunulu unei crise infricosiate, a carei pornire in plésna finala, scie tatalu pacii si alu resbelului, unde se va destuna. — Indata la 20 partit'a deakiana decide in clubulu seu, cá spre a tiené in freu incercarile de alte scandale: „cas'a se esmita una comisiune din 9 membri, care se examineze ordinea casei si se faca modificarile de lipsa — la acésta tiermurire a libertatii vorbirii, de altumintrenea partit'a iea in aparare pe Lonyay.

Intocma facura si deputatii din partit'a stanga, cari dederu dreptu lui Cernatoni pentru imputarile facute ministrului Lonyay, luandu caus'a asuprasi, deci din lupt'a si scandalulu intre doi se incinge alta lupta intre partite, care va provoca scandalu si mai mare si póte si chiamarea conservativiloru la regimu. — Vine siedenti'a dietei din 27 Noembre si indata dupa curente dep. deakistu Lad. Korizmics si face propunerea clubului deakianu pentru modificarea ordinea casei, spre care scopu se se aléga o comisiune de noue, care se propuna, modificarile. Cá respunsu strategicu contracarieriloru din partea stangaciloru aduce Simonyi corifeulu stangaciloru alta contra propunere, care va torna oleu pe foculu scandalului din 18 Novembre si ce e mai multu, ca cas'a primi se se puna si acésta propunere la ordinea dilei pe siedinti'a viitoria spre a se motiva. E. Simonyi ad. dice, ca sau redicatu acusari in contra regimului si ministriloru prin diuaria in privinti'a administrarii tesaurului statului ceea ce derapana creditulu tierii si auctoritatea regimului in totu casulu; deci, considerandu, ca concesiunile pentru edificari de drumuri de feru suntu unulu dintre obiectele acestoru invinovatiri, mai de parte ca la rescumperarea podului de feru, (din Buda-Pesta,) la contragerea de detorii de statu, ca si la vinderile si arendarile de mosiile statutului s'a procesu cu eschiderea publicitatii si concurentiei: propune ca on. casa se aviesedie pre min. ung. regiu, a substerne casei tóte tratatele incheiate dela constituirea sa, in cauzele memorate; mai de parte, cas'a se aléga, pentru revisiune acelor'a, o comisiune de 6.

Ce vomu dice mai incolo, déca si conservativii br. Senney, Somssich, si c. Apponyi au staruitu, cá se se accepte si acésta propunere la ordinea dilei, ceea ce se si intempla. Amenintia una cadere a celoru ce se nutriru pana acum numai cu rapierea drepturiloru altoru nationalitati, si a celoru, cari cu ignorarea a totu ce nu e maghiaru exaltatu de alu lui Veresmarti si Petófi, devenira sierpi mai inveninati si mai periculosi existintii vietii nationali in statulu ung. decatu chiaru si partit'a stapanitioia, care ne tranti la pariete cu tóte dreptele nostre pretensiuni de a fi priviti cá factoru nationalu politicu in statu, si a participa la tóte beneficiile cá si la sarcinele statului in egale mesura de dreptate. Pentru noi ambele aceste partite n'au decatu meritulu despoiarii nostre de tóte aspiratiunile desvoltarei nostre in cultura nationale si stan-

gacii inca neci cu atata nusu multumiti, ei exaltatii voru a ne pune alternativa in legi, ori se ne facemu maghiari, ori se nu mai existemu; apoi acestia suntu liberali facia cu noi, candu nu se multiamescu cu rapin'a drepturiloru nostre nationali prin deakisti, ci voru a ne ferbe in caldarea maghiarisarii? Ajungai pe toti varg'a dreptatii divine. —

La Ore ce se fia?

Dupa infratirea dela Brasieu si dupa servitiulu ce s'au incercatu unii mameluci din Sibiu a face stapaniloru maghiari prin inscenarea activitatii, trebuieai se cugeti, ca acei marioneti nu voru mai avé causa de a se plange de asupriri si desconsiderari din partea ómeniloru dela potere, cu atatu mai pucinu de preferirea unitiloru opozitionali prin aceea si stapani!

Dér' ce se vedi? unu — slabnicu din tier'a Barsei vine, si in „Telegr. Rom.“ s'biéra si tipu nu numai in contra stapaniloru, ci si a unitiloru, pare ca acestia au in fiptu cutitulu in pieptulu ortodoxiei! Ecce cum:

„Oare ce sa fia?”

Óre ce se fia, dle redactoru! ca, pre candu se asteptá din partea nationalitatiloru precumpanitóre ale Ardélului, cá universitatea cea de curendu infiintata in Clusiu, sa fia paritetica, a tuturoru popóreloru din tier'a, avendu magiarii de já un'a a loru propria in Pest'a — pe atunci acea universitate este iérasu numai eschisivu a d-loru magiari? (bine!)

Óre ce sa fia, ca si la acésta universitate, cá si la cea din Pest'a, se denumi unu profesoru pentru limb'a si literatur'a romana, iérasu unu romanu gr. catolicu, si inca unu doctoru de teologia, lasandu-se cei ortodoci*) de-si barbati de specialitate la o parte?

Óre ce sa fia, ca amplotatii romani ortodoci, cei mai insemnati, de unu tempu incóce, ca si dupa o sistema, se scotu din oficiile loru, se pensionédia séu se demissionédia, pana si unu secretariu de statu Ioanovicu! pre candu altii, in specie si fratii uniti, se inaintédia, se remunerédia? (puf!)

Óre ce sa fia, ca dela gimnasiulu ortodocusu romanu din Brasiovu, si acelu micu ajutoriu de 4000 fl., aplaciatu de regimurile transitoriului, inca se retragu?**)

Óre ce sa fia, ca gimnasiulu ort. din Bradu nici bagatelulu de 4000 fl. nu i se ierta, ci se aduse in strimtorirea de a se inchide din acésta cauza?

Óre ce sa fia, de „Gaz. Tr.“, acum -si incepu iérasu atacurile asupr'a celoru ortodoci cu unitii si neunitii!***) Di'i mama gusiata, se nu apuce a ti dice R.)

ore ce sa fia — ce sa fia — ce sa fia — cate si mai cate fatia cu romanii ortodoci?!

Óre acesti'a nu-su si ei fiii tieriei, cá si altii? nu concurgu si ei cu sangele si averea loru la aperrarea tieriei si la tesaurulu si poverile stalului, cá si altii?

Pentru ce dara totu ei cei mai osenditi si astadi, in tempulu celu disu constitutionalu?!

Óre totu pariasu si helotii altor'a sa remanemu noi, in patri'a nostra de-apururea?

Óre n'a sositu tempulu, cá dupa atatea cate le vedemu, sa cugetamu mai seriosu, sa ne cunó-

*) Si cei gr. cat. (Notá „Telegr. Rom.“)

**) Catu pentru gimnasiulu din Brasiovu sa speramu cu ajutoriulu se va dá iérasu.

(Notá „Telegr. Rom.“)

***) Cá sa fimu drepti trebuie sa observamu, ca in unu articulu de urma in „Gazeta“ vedemu ca se facu unatiei imputarile cele mai grele. Déca suntu serióse imputarile vomu vedé la urma.

(Notá „Telegr. Rom.“)

scemu mai bine pusetiunea nóstra fatia cu noi insine — fatia cu ultramontanismulu, care ne amenintia nationalitatea — si fatia cu regimulu?!

Din tier'a Barsei Octomvre. *) „T. R.“

Déca acelu slabnicu din tier'a Barsei, s'aru fi plansu prin: „óre ce se fia:“ - le sale numai in contra stapaniloru, in catu acestia intr'adeveru se aréta nemultiamitori si nedirepti facia cu pretensiunile si interesele loru, nu amu avé, decatu a aprobá acele vaierari! — candu inse stabniculu din tier'a Barsei vine si cu tóta vicleni'a, — propria numai resariteniloru — insinuéza in antea publiculu seu cetitoriu pre romanii uniti cá si candu acestia ar' fi fi cei credintiosi si iubiti ai stapaniloru dilei, cá si candu unitii ar' fi caus'a, ca se desconsidera interesele neunitiloru, cá si candu unitii in legatura cu regimulu si cu ultramontanismulu ar' amenintia nationalitatea romana, — atunci, atunci nu póte unu unitu cu sentiu de ómenia se taca, si respingundu cu indignatiune o astufeliu de insinuatune malitioasa se nu respunda acelu slabnicu asie, dupa cum merita totu aceia, cari de ani 25 incóce nu au facutu alt'a, decatu au totu atitiatu si nutritu ur'a, invidi'a si discordi'a intre fratii de unu sange, cari déra fora indoiéla au amenintiatu si amenintia si astadi nationalitatea romana! Cá se potu fi mai scurtu in respunsulu meu, me voiu folosi de form'a scrierei slabniculu din tier'a Barsei, si voiu respunde in totu atatea intrebari. Deci

óre ce se fi fostu, ca camu dela anulu 1847 incóce neunitii (preutii) se au feritu de ori ce comuniune cu (preutii) uniti, ne mai facundu servituri dumnedieesci alaturea cu (preutii) uniti, neci inprumutandusi cele besericesci unulu altuia, precum faceau fratiesce sub domni'a episcopului Moga? —

óre ce se fi fostu, ca romaniloru pravoslavnicu din Transilvani'a pe la anii 1850 li s'a opritu din partea potestategi besericesci din Sibiu ori ce comuniune cu unitii, dogeninduse aceia a se feri de acestia mai multu decatu de diavolulu? —

óre ce se fi fostu, ca spre a se dá valóre acetatei oprelisce, cei cari totusi aveau curagiu cu postpunerea ucasului sibianu a nutri amicitia cu unitii, erau persecutati nu numai, pana unde ajungea puterea patrafirului, ci si mai departe? —

óre ce se fi fostu, ca totu in anii 1850 din partea potestategi beser. din Sibiu s'a afurisitu „Gazet'a de Transilvania“, care sub redigerea unitiloru a servitu de organu fidelu impartiiale alu romaniloru, fara deosebire de confessiune, in decursu de 14 ani? si fora de a se fi simtitu lips'a — s'a intemeiatu altu diuariu romanu in Sibiu sub redigerea unui pravoslavnicu si suprainspectiunea capului besericeu neunitu din Transilvani'a?

óre ce se fi fostu, ca totu in acele tempuri totu de catra acea potestate s'a opritu si afurisitu scrierea (si cetirea?) cu litere romane (strabune)?

óre ce se fi fostu, ca pre la anulu 1859, fiindu duoi translatori romani aplicati in c. r. ministeriu de justitia in Vien'a — unulu unitu si altulu neunitu, dér' ambidoui barbati de renume la romani — celu neunitu, a denunciatu pre celu unitu de dacoromanismu etc. cá se-lu scótiá din postu? —

óre ce se fi fostu — se trecemu nitielu si la politica — óre ce se fi fostu, ca romanii uniti in fruntea loru cu metropolitulu Siulutiu nu voieau se intre in diet'a feudale din Clusiu (1865) éra metropolitulu neunitu staruiea cu ai sei se intro? precum au si intratu, in gróp'a nu numai a auto-

*) La repetite rugari publicaramu acestu scurtu articulu, la care noi ne-amu permite a observá barseniloru si tuturoru remaniloru, ca pana nu ne vomu pune sa facemu studiu din cauzele nostre nu ni le vomu sci nici baremu apará, asiá dara studiu seriosu. („Notá „Telegr. Rom.“)

miei Transilvaniei, ci si a esistintiei nationale romane! i au trasu dupa sine si pre uniti.

óre ce se fi fostu, ca pana candu deputatii romani alesi pentru diet'a din Pest'a uniti si neuniti se indoieau a intrá in acea dieta; metropolitulu neunitu fora a se consultá cu ceialalti romani au intratu si in acea dieta, cá celu d'anteiu, si firesce ca a trasu dupa sine si pre ceialalti?

óre ce se fi fostu, ca in 1867, candu sau organizatu nóuele ministerie maghiare, s'au denumitu trei romani pravoslavnicu la posturi inalte, unu secretariu de statu, unu consiliariu minist. si unu consiliariu de sectiune si numai unu unitu (consil. de sect.) unionistulu H.?

óre ce se fi fostu, ca cele cinci diuaria cu redactiuni unite, ce apareau atunci in Austro-ungaria nu s'au plansu si vaieratu pentru preferirea neunitiloru si desconsiderarea unitiloru?

óre ce se fi fostu? si óre ce se fia? s'aru poté insirá catu de multe, din cari s'aru vidé luminatu ca **nu** unitii din Transilvani'a suntu aceia, cari se grabescu a face complemente si servitia stapaniloru dilei; ca **nu unitii** sémena discordia ura si invidia intre fratii de unu sange; ci neunitii din Sibiu, (respectu exceptiuniloru), ca **nu** romanii uniti suntu aceia, cari tienu mai santa mai salutare si mai potinte legatur'a confessiunale, decatu cea (de sange) nationale, ci chiaru pravoslavnicu dela Teleg. Rom.; ca **nu** unitii suntu gata a sacrificá interesele nationale, interesele confessionali, ci pravoslavnicu dela Teleg. Rom. cu micu cu mare; — ca prin urmare, nu unitii amenintia nationalitatea romana, ci — respectu exceptiuniloru — mamelucii din Sibiu si din tier'a Barsei! pana candu voru mai esiste de acesti mameluci, formati si adaptati dupa chipulu si asemenarea Parintelui lor, pana atunci nu va veni intre romani imperati'a amórei si a concordiei, prin urmare neci a prosperarei natiunali!

Atat'a cá respunsu slabnicului din tier'a Barsei; acuma de „remasu bunu“ numai una mica reflexiune.

Cum de nu se rusinéza acelu slabnicu a esi in antea publicului cu mintiuni cornurate)! Dice ca „ampliatii romani ortodoxi, cei mai insemnati, de unu tempu incóce (de candu?) cá si dupa o sistema se scotu din oficiele lor, se pensionéda séu se demissionéda, pana si unu secretariu de statu (!) Ivannovics! precandu altii, in specie fratii (?) uniti se inaintéda, se remuneréda“. Aci barsanulu slavnicu vorbesce puru si simplu neadeveru, incatu adeca nu numai neunitii se pensionéda, ci si unitii, asie s'au pensionatu cu ocaziunea organizarei ministerieloru magh. si a judecatorieloru app. mai multi uniti, precum Angyal, Stoica, Gridianu, Macedonfy, Dr. Maior, L. Csúpe Cons. Lazaru etc. — Dintre neuniti inca nu se voru fi pensionatu mai multi, dér' chiaru, candu s'aru fi pensionatu cu unulu doui mai multi, cum a potutu totusi scl. Barsanu se serie, ca neunitii se pensionéda, óra (fratii) uniti se inaintéda? ori dóra si-a uitatu barsanulu, ca cu ocaziunea desfiintiarei comisariatului r. din Clusiu dintre 3 romani, cari erau aplicati la acelu comissariatu doui neuniti s'au transpusu la Pest'a la ministeria, panacandu uniculu unitu, bravulu si iscusitulu secret. L. Vaydaj s'a pensionatu? fora cá din partea romaniloru unit se se fi strigatu si tipatu prin Gazete? Ce se tiene de demissionarea lui Ivanovicu, este mai multu cá impudintia (neobrasnicie) a o considerá acést'a cá o nedireptate s'au asuprire din partea regimului. Déca lui Ivanovics nu i-a placutu a mai servi si si-a cerutu demissionarea, ce imputare i se póte face regimului, ca o a primitu? Dér' ce potu face romanii uniti in contra atarei procederi? Séu dóra nu va dice barsanulu, ca unitii l'a adusu pre Ivanovics la atat'a, catu se fia silitu a demissioná?

Despre remunerarile unitiloru nu avemu neci o cunoscintia; de nu cum'va intielege barsanulu pre presiedintele Lad. B. Br. Popp, de altii nu scimu. Lasu acuma, ca dupa opiniunea nóstra conferirea titlului de Baronu nu e remunerare, susu numitulu nu s'a remuneratu, proprie nu s'a decoratu cu ordulu corónei de feru cl. II, cu care e impieunata Baroni'a dupa statutele ordului, de catra regimulu maghiaru, nece nu in tempu mai incóce, cum serie barsanulu, ci inca la anulu 1864, si nu pentru activitatea desfasurata intru spriginirea sistemului polit. de astadi, — ci a celui din anii 1861—1865, candu natiunea romana din Transilvani'a inca se considerá cá unu factoru in politica!

Frate Barsane! déca nu ai anima ro-

mana *), staruesce a lepada perfidi'a cea imparechiatori'a de frati de unu sange si staruesce a castigá ceea ce decoréda pre unu barbatu: caracteru! Unu unitu.

Afaceri scolastice.

(Capetu.)

Presentele si venitoriulu vostru colegi in scól'a granit., depende dela arbitriulu si tónele acestui omu. Carele la esamenulu din 6 Iul. c. in Orlatu, combatendu invetiatorii introductiunile nemtiloru in scólele romane; insistendu pre lenga principale pedagogice-didactice scóse din natur'a romanului, care in tóta privinti'a divergéza de germani: aparandu mai departe libertatea propunamentului si alegerea metodei ce le convine, dice: „Invetiatoriulu trebuie se fia catana, se asculte“. Homines mutantur, et nos mutari in illos debemus?

La ce invetiatorii replica. Ddiu a datu invetiatiorelui mente, pre lenga urechi si gura, de acea trebuie deosebitu de catana.

Vai voue invetiatioreloru granit., cari aveti convictiuni, cari prin studiu si prassa ve ati identificatu cu interesulu si cultur'a poporului, care de multe ori ve resplesce in nemultumire, si nerecunoscintia, déca veti avé curagiulu a le pronuncia si sustiené in faci'a celoru dela comand'a comit. granitiarecu.

Vai celoru ce urmarescu alte metode, si nu unic'a propusa de Petri la cursulu de 4 septemani in Orlatu.

Vorbii mai susu de presenti'a invetiatioreloru. Eram determinatu a nu me atenge de acestea fientie nevinovate, déca nu erau in unu modu curiosu manate din dereptu de cercut. Nr. 218 c. in cursu suplem. la Orlatu.

Pre acestu cercul. lipsitu de totu programulu animatoriu si atragatoriulu, 'lu urmá alu doilea cerculariu Nr. 272 c. care in tonu severu dechiara pre cei ce nu se voru presentá de dimisiunati.

Lucru caracteristicu. In scrisu si in vorba, intimidari si dimisiunari, tocm'a cá in diu'a lui „Melde gehorsamst“.

Nu prin comanda si fortia se promoveza cultur'a poporului, ci cu spiritulu blandietieloru, alu pacii si buneii intielegeri. Nu cu: ve svárlu, ve tipu, — celu — din 6 Ost. c. catra invetiati. Andreiu in Orlatu, fiindu facia multi granitiari. Unde e aci salvata védia si demnitatea invetiatiorelui provediuta cá in batujocura in cercul. Nr. 192 1871? Nu asia, ci cu tonulu reconciliatoriulu, cu intieptiune se conducu si sustienu scólele **).

Ce se tiene de procesulu propunamentului d. Petri, asta data numai atat'a observu, ca elu nu a formatu pre invetiatoriulu, ci a jocalu rolulu unei autoritati pedagogice supreme. Se provocá la pedagogi'a moderna, nu la consiliulu corporatiuniloru pedagogice recunoscute, si constatá adese: „Numai si numai acest'a e uniculu metodu naturalu si adeveratu. Numai asia se póte ajunge scopulu, altumentrea ba“.

Nu vré se intielega, ca in procesulu invetiamentului, uniculu metodu per eminentiam disu, nu esista. . . .

Dupa una escursiune despre metodu de educatiune, dupa Boz-Dickens fóiea pop. 1871 etc. — urméza corespondintele:

„In contradicere cu supr'a memorat'a doctrina, in 28 Iul. c. in Orlatu, in toastulu redicatu de d. Petri „Dlui colonelu presied. Urs, asia se dechiara: Te asecuramu d-le baronu, ca cum alergau nemtii la Pestalozzi, asia voru alergá altii la noi se invetie metodu“.

*) ci numai neunita.

**) Aplicandu numai intre 4 ochi cu intieptiune Catonica si stricteti'a pentru acurat'a implinire a missiunii apostolatului invetiatiorecu, unde e somnulentu séu indiferenta ori destramata, ca-ce avemu lipsa de ordine si disciplina si intre invetiatori.

Red.

Ce a disu d. Petri prin acestea cuvente mai multu, de catu -si a constatatu autoritatea sa pedagogica. Nu mai avemu si alti propagatori ai pedagogiei si metodei?

Obtruderea de autoritate pedagogica nu i se permite unei individualitati decatu numai in casulu, candu sufragiulu universalu alu pedagogiloru -lu alege si recunosce cá atare. Altucum e absolutamente pedanteria. *)

Inca un'a, si am terminatu.

„Suntu dóue mari cuvente in limb'a romana, dóue mari cuvente, pre cari betranii nostrii le au asociatu totu déun'a impreuna, si cari resunandu in urechile lor, desceptau in animi sentimente si idei, ce le inspirá amorulu de patria, de lumina si nationalitate.

Acestea dóue mari cuvente suntu: scól'a si beseric'a. „Beseric'a si scól'a d-loru! éta celea dóue mari institutiuni, caror'a romanii suntu detori intréga vietii'a lor natiunale“. Carolu Roseti, presiedente comit. sectiunei centr. pentru invetiatur'a poporului romanu.

Déca acestea dóue mari cuvente suntu indispensabile, cum fórté se pronuncia d. Roseti, si ele au sustienutu vietia nationale si religioso-morala a romanului; cum se ne esplicamu procedur'a comit. granit. scol. din fostulu regim. I romanu, candu din: statute, normativu, si tóte cerculariale esmise catra tóte scólele de sub guvernamentulu seu, a eschisu pre unulu din acestea dóue mari cuvente, si inca pre celu mai principalu: Beseric'a? au dóra prin lapedarea caracterului confesiunale dela scóle, a intentiunatu in ducerea nevinovatioreloru pruncuti si fiutori fii ai s. beserice in sciintiele profane, fora celea religioso-morali, cari in prim'a linia le amplificá si perfectiunéza beseric'a? cari forméza basea cea adeverata a fericirei individuali, familiaro-sociali, si de statu, fora care intréga societatea umana ar' deveni o coruptiune si putredine

De iregularitatile in frecuentare neesoperate de comit., de prea modestele salaria, cum si de dese schimbari in personalulu invetiatiorecu, cea ce nu prognostica ratiune guvernamentului ce da mereu ansa prin traptarea s'a la atari schimbari, voli cu ast'a ocaziune a crutiá membrana fina a audiului iubitioreloru lectori.

Elotismulu, ce indura inse invetiatorii dela organulu superioru, -lu indica cercul. Nr. 189—1871 „Invetiatiorelui nui este ertatu a absentá 24 óre decatu cu scirea eforiei. Preste 24 óre cu concediu (Urlaub) dela comitetu. Feriile, avendu invetiatiorelu ale petrece a fora de statiune, nu i se permite, fora cu scirea si invoirea comitetului“ . . .

Erá necesariu din punctu de vedere publicu romanu a presentá cu tóta fidelitatea si sinceritatea notele, cari caracterizeza scólele granitiarecu si guvernamentulu seu, din fostu regim. I rom. de unu anu si mai bene. In specia scól'a fosta normala din Orlatu.

Se ve fi intrebatu publiculu romanu de ne numerate ori de celea ce se petrecu pre terenulu scolasticu granitiariu. I va fi trecutu de multe ori setea dorindu a avé notiuni de caus'a scolaria granitiaria si organizarea ei, cum si de spiritulu ce o conduce. Voi'a si dorulu erá, inse in resérva a penetrá mai aprópe criteriale scolari organizatori.

Primesce onorate publicu acesta espunere succinta, provocata de interesulu publicu, cu acea

*) Dér' succesulu mai aventatu in desvoltarea poteriloru spiritului si in nobilitatea simtiementelor, prin instructiune metódica si educatiune estético-morale, presupune superioritatea modului manuarii crescerei, in care pedanteri'a remane sfortia fora succesu. Opiniunile inca pretendu cea mai restrinsa obiectivitate, incatu personalitatile se dispara, pecatu se potu incungiura, mai cu totul. Lucru bunu succesu bunu se fia, ca aceste incoróna activitatea barbatiloru de scóla, si la aceste se fia reduca medu'a si poterea cuventului, care se fia nu obtrectatoriulu, ci indrectatoriulu pe calea cea mai probata de succesele instructiunii si ale crescerei nationale, dér' nationali si cu ajutoriulu limbii nationale. — Red.

afabilitate si caldura, cu cari ti le oferesce si transpune unu filiu devotatu culturai poporului romanu, unu luptatoriu pentru orgoliulu nationalu, unu combatante aprigu alu dictaturei, comandai, si restringerei de libertate legale, provina acele chiaru si dela celu de antaniu romanu, unu opinatore liberu in creatiunea generatiunei tenere, si unu adoratoriu inflacaratu aceluor doue mari cuvente: scóla si beserica.

De lenga Sibiiu, Octobre 1872. —o—

Despre libertatea instructiunii.

Incatu priresce la obiectele invatiaturei, apoi libertatea instructiunii e cea mai gigantica putere motoria si impulsiva la cultur'a popóreloru, faceti o revista preste state si veti vedé lumina si progresulu acolo, unde se pretiuesce libertatea instructiunii.

In septemanele trecute inca resuná in tóte diurnalele principulu libertatii invetiamentulu, care singuru convine demnitatii omenesci.

Emanciparea instructiunii de tóte pedecamentele apasatórie si parol'a de a lupta pentru libertatea scientii e astadi obiectulu incordarii celei mai gigantice nunumai in sinulu corpuriloru invatiatoresci, in alu corpuriloru scientifice si academice, ci chiaru si intre staturi si biserice mai in tóta Europ'a. Ce e mai multu, ca si fecie teologice se redica astadi pentru libertatea instructiunii chiaru si in cele teologice, favorandu nexulu si legatur'a instructiunii comune, cá se spire unu spiritu cu inteligenti'a laica si acésta cu ceea. De exemplu aprópe la 1 Oct. a. c. cu ocaziunea deschiderii cursulu universitatii in Pest'a rectorulu universitatii Dr. Petru Hatala in discursulu seu de inangurare, cu tóte ca e preutu, prof. de teologia, totusi recunoscu, ca libertatea scientiei e superioara de tóte marginirile, e si ar' trebui se fia preste statu si biserica, si cine nu i da totu dreptulu, candu dice:

„Sciinti'a si propagarea scientiei, instructiunea — dice dlu Hatala — trebuescu se fia libere de tote stavilele impedecatorie, ce statulu si beseric'a vreu se le puna; ambele potu se prospereze si se se desvolte numai in deplina libertate; ca-ci ori-ce pressiune d'in partea unei poteri straine impedeca scrutarea scientifica si o fortieze a se abate pre cali false, ori-ce pressiune din afara submina binecuventarea, ce instructiunea libera are se o aduca a supr'a singuraticiloru individi si asupr'a natiuniloru intrege. Statulu si biserica n'au dreptu d'a se face curatori ai scientiei, ca-ci ambele aceste institutiuni sunt opere ale scientiei, fapte ale cugetarii rationali si morale, care nu recunose alte legi, decatu legile logice sale nestramutabile. Ce rezultate a esoperatu beseric'a, de cate ori s'a incercatu a negá, nimici si a opri succesele, triumfulu cugetarii scientifice? Ea a esoperatu, precum se scie, numai dejesire pentru auctoritatea sa, s'a facutu de batujocur'a lumei si, in fine, totusi a trebuitu se recunosca ceea ce la inceputu a persecutatu cu ura si inimicitia. Pamentulu totu-si se misca, si stelele se invertu in giurulu lui dupa legi eterne, nestramutabile, — cu tote ca primii apostoli ai acestui adevuru au fostu maltratati pana si omoriti. Asia, fara effectu va resuná si Enciclic'a si Syllabus; rot'a siueratorie a tempului va sfarimá pre pigmeii, cari voru cadé in ogasielile sale, si spiritulu omeuescu va continuá a urmá legile cugetarii proprie si dupa aceste legi a se pogori in aduncimele lucruriloru si in intunereculu secliloru trecuti spre a scote la lumin'a dilei anulu adevurulu.

Beseric'a nu trebuie se puna pedeci scientiei si se se redice a supr'a ei; beseric'a chiaru si aceea trebuie se conceda, cá sciinti'a se faca obiectu de scrutare d'in doctrinele sale, spre a aflá si dovedi intru catu si cate din tesele si dogmele sale potu trece si avé valoare cá manifestatiuni divine, si cate sunt apoi opere ale omului, cari ér' de omeni se potu nimici.

Facultatea teologica se nu fia scosa din legatur'a celoru mai inalte institute de invetiamentu;

facultatea teologica se remana si mai departe membru, parte intregitoria a universitatii. Inchisi prin „muri chinezesci“ de aerulu liberu alu scrutarii libere, despartiti de viet'a sociale de la universitate si aruncati in braciile unilaterali si marginite ale dressurei din seminarie ruginite, — ce va fi atunci de preuti, cari sunt chiamati cá conducatori si invetiatori ai poporului? Necunoscuti cu progressele tempului, preutii nu voru ajunge a cunosce, séu voru invetiá a cunosce reu esegintiele tempului; singuri in chilieele pustie ale seminarioru va fi cu nepotintia a-si cascigá cunoscintia despre vietia si despre straformarile multiple ale ei. Teologi'a se va ossificá, se va rescolá contr'a rezultatelu scrutarii si va intrá in oppositiune periculosa. Tote acestea se voru poté evitá, voru fi imposibile, déca teologi'a se va invetiá pre facia, sub control'a lumei, si déca preutii se voru educá in comunitate si in legatura cu inteligenti'a viitoria a unei natiuni.“ — Déca dupa cele de susu si statulu si biserica suntu inferioare scientii, urmarea logica e, ca scientia e suveran'a si a suveraniloru, precum nescienti'a si ignorantia e sclav'a sclavitoriloru ei. Minerva a esitu din creerii lui Jove inarmata, fabulá paganii, si adi si teologii o adóra cá pe fii'a cerului, invescuta cu hain'a libertatii. —

Adunarea generala

a Reuniunii femeiloru romane din Brasiova tenute is 7/19 Novembre 1872 sub presiediulu D-nei Maria G. Davidu, fiindu de fatia 28 membre active.

I. Dupa seversirea servitiului dumnedieescu tinentu in beseric'a st. Nicolae din Schciu, unde se ridicara rugaciuni ferbinti pentru indelungata viatia a M. S. Imperatesei si Reginei nóstre Elisabetha, patrón'a acestei Reuniuni si pentru prosperarea intregii case domnitóre, se adunare la 11 óre a. m. membrele Reuniunii in sala cea mare a gimnasiului romanescu.

Aci, actuariulu Reuniunii imputernicitu de D-na presiedenta espune in liniamente generale caracteristice fasele, prin care a trecutu acésta Reuniune, care astadi intra in alu 23-lea anu alu esistintiei sale, esprimendu-se, ca incatu pentru trecutu are convingerea basata, ca Reuniunea -si a implinitu, catu i a fostu cu putintia, chiamarea sa cá institutu filantropicu-natiunalu, éra pentru fiitoriu are sperantia, ca activitatea ei va lua dimensiuni si mai mari si va aduce fructe si mai inbucurátore pe terenulu crescerei si instruirei fetitioru romane, si apoi dechiara siedinti'a adunarei generale de deschisa, urandu M. S. Imperatesei si Reginei Elisabetha, dela a careia patronare binefacátore se spera prosperarea institutulu acestuia, viatia indelungata si fericire statornica. — Aceste urari se repetiescu in uanimitate de adunarea intréga.

II. Se cetesce list'a membroru romane din Brasiova, care au concursu in anulu 1871/2 cu minimulu loru anualu la fondulu Reuniunii, din care a rezultatu sum'a de 84 fi. v. a. — Servesce spre placuta scientia.

III. Actuariulu cetesce raportulu comisiunei, careia i s'a fostu incredintiatu verificarea socoteleloru fondulu R. f. rom. de pe anulu 1870/1, facutu si subscrisu de D-le Sevastia I. Muresianu, Susana I. T. Popovici si Emilia I. Persoiu, care se aclude la protocolu sub A). — Luandu-se acestu raportu in mai deaprópe consideratiune se decide: la p. 1) obligatiunile de statu se se socotésca si de aci nainte in pretiulu, in care au fostu petrecute in bilantiurile din anii trecuti, éra cu privire la celelalte observari facute de comisiune se indrumédia comitetulu si respective D-na cassieritia, a starui, cá tóte edificiele puse cá hipoteca la fondulu Reuniunii se fia asigurate in contra focului si cá interesele dela debitori se nu remana restante in sumé asia de mari.

IV. Se cetesce raportulu R. f. rom. despre activitatea sa in decursulu anulu 1871/2, care

anca se aclude protocolulu sub B).*) — Luandu adunarea cunoscintia despre cele espuse in raportu la propunerea comitetulu, ca Reuniunea se chipsuésca in ce modu s'aru poté ridica si sustiené mai corespunditoriu o scóla pentru instruirea mai completa a fetitioru romane si cu deosebire a celoru lipsite de midiolóce, decide, cá comitetulu dupa revisiunea socoteleloru din anulu acum espiratu se elaborede unu proiectu in directiunea acésta, care se se astérna catu mai curendu unei adunari generale extraordinarie. Éra cu privire la propunerea a dóua a comitetulu se hotaresce, ca acésta se incasiedie in restimpu de unu anu, fia si in rate, capitalurile mai mici date imprumutu la ómeni privati, pentru ca la adunarea generala proxima se se póta lua o dispositiune asupra acestor'a.

V. Se cetesce adunarii Apelulu comitetulu pentru loteri'a in profitulu besericei romane din Dev'a si se manifestédia din partea Dómnelu de fatia vointia, de a contribui dupa potintia la reusirea acelei intreprinderi nationale-crestinesci.

VI. Se propune alegerea comisiunei de 3 pentru cercetarea si verificarea socoteleloru Reuniunii de pe anulu 1871/2. Se alegu prin aclamatiune cá membre ale acestei comisiuni: D-na Chiriachitia C. Popasu, Maria El. Doiciu si Sevastia I. Muresianu.

Dupa acestea ne mai fiindu nece unu obiectu de pertractare D-na presiedenta ridica siedinti'a la 2 óre p. m. subscrienduse protocolulu de tóte membrele presinte.

Estrasu dupa protocolulu siedintiei.

Actuariulu R. f. rom.

Dr. I. Mesiota.

STATUTELE

Associatiunei generali a tutoru Lucratoriloru din ROMANIA.

(Urmare.)

CAPITULUL I.

Fondarea si scopulu.

Art. 1. Se forméza una asociatiune a lucratoriloru de ori-ce profesiune din Romani'a.

Art. 2. Scopulu asociatiunii este:

a). A incuragia pre industriisii romani prin ajútore morali si materiali.

b). A formá maestrui din diferitele ramuri ale industriei, tramitiendu cu cheltueal'a sa, pre catu midilócele 'i va permite, pre cei mai inteliginti si distinsi dintre messeriasi romani cá se se perfectioneze in atelierelile din strainatate.

c). A inlesni membriloru asociati cu modu de imprumutare, midiolóce banesci pentru infintiarea de stabilimente industriali.

d). A inlesni fia-carui lucratoriu asociatu midiolócele necesarii in casu de bóla, infirmitati corporali, mórte si lipsa de lucru.

e). A se face mici pensii viagere veduveloru decedatiloru asociati, precumu si copiiloru loru remasi orfani, cari s'aru gassi in adevrata lipsa.

CAPITULUL II.

Compunerea asociatiunii.

Art. 3. Asociatiunea se compune de unu numeru nelimitatu de membrii atatu romani catu si straini naturalisati.

Art. 4. Ori-care lucratoriu ce va voi se devina membru allu acestei asociatiuni, n'are de catu se subscrie, séu in neputintia de acésta, se céra inscrierea s'a in registrulu asociatiunii, platindu inainte cestiunea prevediuta mai la valle, cu trimestrulu si cu annulu.

Art. 5. Nu potu fi membrii ai asociatiunii, persónele condamnate de legi pentru crine infamate si morale.

Art. 6. Incetéza de a fi membru allu asociatiunii;

a). Acell'a care n'aru respunde la timpu cotizatiunea regulatu, dupa trecere de luni, afóra de casuri bine constatate.

b). Se exclude acellu membru care aru cadea in categoria Art. 5.

Art. 5. Se numescu patroni ai asociatiunii, tóte persónele philaptrope romane, cari aru veni in ajutorulu ei prin donatiuni de valóre sau alte obiecte ce aru trece preste summa de 100 lei.

*) Impartasindunise se va publica. Red.

Cronica estera.

Din Parisu publica „Rom.“ dela L. C. A. Rosetti apretierea marelui importantie ce are mesajul Presidintului republicii franceze, cu care deschise adunarea nationale acum in Noembrie, care suna asia:

Mesajul presidintului Republicii franceze este deja, domni redactori suptu ochii dumnévóstra s'ai cititoriloru Romanului. Ati vedutu toti c'acésta nu mai este unu mesaj, ci unulu din actele cele mai mari ale epocii. D. Thiers, omulu care tota viétia sea a combatutu Republica sia luptatu pentru monarchia, prochiana, in facia „a doue lumi“, ca monarchia este mórtá pentru totu-de-un'a. Elu aréta crescerea uriasa a comerçului, a industriei a agriculturii, a avutiei nationale si sustiene ca Francia nu numai ca nu mai este izolata, precum se credea, déru anca mai puternica de catu ori candu. Ati vedutu, ca turbarea monarchistiloru merse pene la deliriu, si ca d. Thiers fú silitu se le dica ca „se va supune majoritatii tierrei, adeveratei majoritati.“ Regalistii s'au demascatu pe deplinu; lupt'a a inceputu, si in curendu vomu puté vedé care este in Camera numerulu celoru cari voru voi se sustia monarchia si se provóce, cumu a disu d. Thiers in mesajulu seu, celu mai teribile resbelu civile. Ori-cari voru fi ense actele antinationale ale reactiunii, vedeti ca astadi ve potu dice, far'a mai pute se glumesca cei de la Pressa dicundu-mi ca „visezu Republica pe tiermurile Mediteranei“, ca Republica este pe deplinu intemeiata, si cu densa si printr'ensa Franci'a, reluandu-si drapelulu Revolutiunii celei mari, mari, merge cu pasi sicuri intru indeplinirea misiunii séle, care este si a fostu d'a fi propagatórea si sustiítórea dreptului. Se estrigamu déru, d-ni redactori, se strigamu cu d. Thiers: Traiasca Francia! Traiasca Republica!“

Varietati.

— **Vineri séra** 29/11 e serata musicale cu mese ast. la Nr. I. in favórea pomului de Craiunu ném. pentru orfani seraci, collucrandu capela militaria si multi diletanti cavaleri si dame. Intratulu e 1 fl. de persóna, bilete se afla in bolt'a de consumu strata cald. cas'a Novotni.

— (Societatea Petru Maioru) a junimei romane din Buda-Pest'a s'a constituitu la 3 Nov. astu-felu: presidinte Iosifu Vulcanu, vice-presidinte Gavriela Mihali, notari Arone Hamsea si Ionu Oprea, secretari Ionu Ciocanu, bibliotecari Ionu Panea, cessorari Gruia Liuba, controloriu Petru Iliesiu.

— (Concertu romanu in Logosiu.) In 24 Noemv. a. c. se va dá in Logosiu concertu romanu cu cursulu dsiorei Livi'u Pascu, in folosulu fondului gimnas. rom. din Bradu. Fac simile.

— (Thiers,) presidintele republicii franceze, — caruia — precum se scie — din tote partile i se tramitu decoratiuni, din curiositate si-a pretiuitu ordinile. Pretiulu acestora se urca la 28,000 franci. Numai ordinulu Medjidie e de valóre 5000 franci, Din modulu vietii betranului omu de statu se publica urmatóriele. Elu se scóla diminéti'a la siese óre, si merge a se preamblá in gradin'a sa; cate odata ese cu caruti'a in palatulu parcului; dar preambllarea duréza numai timpu scurtu, si elu se rentórece in oda'i sa, unde lucra pana la o óra dupa miédia-di. Dejunulu lui e fórte simplu, inca si déca are óspeti, si duréza numai pucinu. Pana sér'a la siese óre se afla in adunarea natiunala. Cu mai multa comoditate, ma cu óre-care splendóre prandiesce sér'a la optu óre si diumetate. Atunce nici odata nu-i lipsescu óspetii. Dupa cina primesce in audintia. Aceste primiri duréza pana la miédia-nópte, si óspetii lui lauda pe'ntrecute spiritulu vioiu alu betranului omu de statu, carele in aceste díle doreróse e cea mai mare fericire pentru Franci'a ingenuchiata. „Fam.“

Cursurile

la bursa in 26 Nov. 1872 stá asia:

	fl.	cr.	v. a.
Galbini imperatéscei	—	—	—
Napoleoni	—	—	8 70
Augsburg	—	—	107
Londonu	—	—	108
Imprumutulu nationalu	—	—	65 90
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	70 10
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79 75
„ temesiane	—	—	79
„ transilvane	—	—	76 25
„ croato-slav.	—	—	—
Actiunile bancei	—	—	982
„ creditulu	—	—	339

Strainii donatori voru purta numele de membrii onorifici, fóra vre unu altu drop'u.

Cá patroni potu fi considerate communale, societatile romane constituite si ori-ce alte autoritati cari aru veni in ajutoriulu asociatiunii.

CAPITULULU III.

Administratia — Compunerea asociatiunii.

Art. 8. Asociatiunea se administréza de catra unu comitatu care va purtá titlulu de:

Comitatulu Asociatiunii lucratoriloru din Romani'a.

Art. 9. Comitatu asociatiunii generali se compune din:

Unu presidinte, Unu vice-presidinte, Doui secretari, Optu membri.

Art. 10. Comitatu Asociatiunii se allege prin scrutinu secretu cu majoritatea voturiloru a membriloru presinti si pre termenulu de unu anu. Posturile loru suntu onorifice.

Art. 11. Comitatu reprezentat Asociatiunea. Ellu isi face regulamentu seu interioru si regulamentulu de applicare allu acestoru statute, vèghiaza si lucréza pentru realizarea scopulu Asociatiunii.

Desbatte si votéza ori-ce mesuri relative la interesele Asociatiunii.

Decide premii pentru differitele obiecte din differitele industriei, ce se voru pune la concursu de catre comitatulu respectivu.

Art. 12. Comitatu va stari cá, in fie-care urbe din Romani'a se se institue cate unu comitatu speciale, spre a urmari acelasiu scopu pre bas'a acestoru statute, standu in relatiuni cu comitatulu centrale.

Art. 13. Comitatu generale va fi cellu centralu din capitala.

Art. 14. Presidintele Comitatu centrale poté fi luate si dintre persónele cari nu apartinu classéi lucratoriloru. Ellu are politia si celle-alte atributiuni ce i s'au desemnatu prin statute si prin comitatu, pune in miscare tóte cellelalte comitate din urbele tierrei.

Art. 15. Vice-presidintele inlocuesce pre presidinte prin delegatiune sau in casu de absentia.

Art. 16. Secretarii suntu insarcinati cu inchierea processeloru-verbali si cu comunicarea cestiuniloru ce voru fi la ordinea dillei. Ei ingrijescu de regula archivai.

Comitatulu e responsabile in faci'a Asociatoru de tóte actele sélle.

Art. 17. Cass'a societatii va fi incredintiata unui cassieru, allesu de comitatulu generale, dupa propunerea presidintului, in unire cu cei-alti membrii si Comitatu. Elu va fi platintu in proportiune cu insemnatatea lucratoriloru ce va avea se effectueze, si va depune una garantia positiva in rapportu cu fondurile ce-i voru fi incredintiate.

Art. 18. Cassierulu face platile si incassarile. Ellu nu poté face nici una plata fóra unu mandatu liberatu de Comitatu insocitu de vis'a presidintului. Ellu tine compturi exacte de priimiri, de cheltueli, dupa natur'a loru. La finele fie-carii luni, depune la censura comitatulu una situatiune exacta de starea cassei. La finele fie-carii anu, face unu comptu generalu de cestiunea casei, si acestu comptu, visatu de presidinte si de Comitatu, se va depune, cu optu dille inainte de Adunarea generale, in localulu Asociatiunii, publicandu-se totu una-data, in fóia de publicitate a asociatiunii, in acellasi termenu, cá sellu pota examina ori-ce societariu.

Cassierulu e materialmente responsabile de ori-ce plati si incassari.

Art. 19. La fie-care 3 luni se va publicá in diurnalulu asociatiunii una situatiune detaillata a cassei.

Art. 20. Presidintele Asociatiunii, in urm'a unei decisiuni a Comitatu generale, va aduce la cunnoscintia publica epocha dela care casa Asociatiunii va incepe a da bani cu imprumutu.

Art. 21. Fondurile Asociatiunii se compunu.

a) Din cotisatiuni.

b) Din dobandile ce va atrage capitalulu Asociatiunii.

c) Din donatiuni.

Pe langa acestea societatea va cercá asi mari fondulu prin tóte midiulócele potrivite cu scopulu si natur'a ei, precumu; espositiuni de produsurile industriei romane si altele.

Art. 22. Fie care membru platesce inainte

cate síése lei nuoi pe anu, sau 50 bani pe luna cotisatiune.

Se poté plati acésta cotisatiune si cu semestrulu.

Art. 23. La primirea actului de recunóscere cá membru allu Asociatiunii, se platesce unu leu nuou cá spese imprimate.

Art. 24. Dupa trecerea de duoi ani dela infintiarea Asociatiunii, lucratorii, cari n'au fostu inscrisi si voescu a deveni membrii ai Asociatiunii, voru plati o taxa de diece lei noi la inscriere.

Elevii dupa terminarea cursulu loru de invetiatura, si dupa trecerea de doui ani dela data candu 'si-a terminatu cursulu, voru plati acéasi taxa la inscriere.

Art. 25. Capitalulu Asociatiunii se va intrebuintia in cumparare de efecte publice, de valóre, cari voru produce dobandi, si se va imprumutá cu dobanda de 5 la suta lucratoriloru meseriasi din acésta Asociatiune, bine intielegundu-se ca cu garantii solvabile.

Cererile de imprumutare, cum si celle de ajutóre, se voru face catre presidintele Asociatiunii, aratandu-i-se conditiunile cu care voescu a se imprumutá si modulu cumu se obliga a plati banii luatii, si presidintele, in unire cu comitatulu, accepta séu refusa cererea. Pentru imprumutari de sume mari facute in scopu de a se intrebuintia la infintiarea de stabilimente industriale, se accorda imprumutatoriloru si invoiala d'a plati sumele imprumutu cu amortismentu in mai multi ani, in asemenea casu este necesaria aprobarea adunarii generale. Imprumutariile pentru redicarea de stabilimente se dau in asociatiune.

Art. 26. Bugetulu generalu de cheltueli se otarasce de Adunarea generale in fie-care anu.

(Va urmá.)

Contribuiri

la salvarea Gimnasiului romanu din Bradu.

Indata la primul apelu facutu in „Gazeta Transivaniei“, cá se ne intr'unimu sacrificiale spre a scapá viati'a acestui institutu de crescere in cultura, unicu in tóte partile muntiloru apuseni, de eroic'a suvenire pentru natiune, au contribuitu denariulu, cu care datoresce vercare romanu adevratu, care lunga cuvente se afla gata a alatura si sacrificia si fapta, urmatórele si urmatorii, rogandu pre toti confratii romani se grabésca cu denariulu salvarei vietii Gimnasiului romanu din Bradu si cu acésta si a onórei nationali:

In Brasiovu:

1. D-na Sebastia Muresianu	fl. 1.—
2. „ Elisa Muresianu	fl. 1.—
3. Dsiora Corneli'a Elena Muresianu	fl. —50
4. „ Lucreti'a Sebast. Muresianu.	fl. —50
5. D-lu Iacobu Muresianu Redactoru Gaz. Trans. si directoru Gimnasiale	fl. 5.—
6. D-lu Iosifu Popu jude regiu	fl. 1.—
7. „ Nicolau Penciu jude regiu in Zernesci	fl. 1.—
8. D-lu Demetriu Popu c. reg. capelanu castrensu gr. cat.	fl. 1.—
9. D-lu Isidoru Procopianu parocu sufltescu in Dorna Candreni (Bucovina).	fl. 3.—
10. D-lu Dr. Aureliu V. Muresianu	fl. 1.—
11. „ Aureliu Procopianu realist. I. cl.	fl. —50
12. „ Iacobu Muresianu jun. stud. de cl. VI Gimn.	fl. —50
13. „ Traianu Muresianu normalistu cl. III.	fl. —25
14. „ Mariu Muresianu.	fl. —25
15. „ Antoniu Hermanu prof. gim. si Redactoru diurnalului „Nemere“	fl. 1.—
16. Dnii Frati Petru si Georgiu Manolescu studiosi in Gimn. romanu	fl. 3.—

Sum'a fl. 20.50

Provocamu ér' cu tóta caldur'a pe toti adeveratii romani, cá se grabésca cu denariulu si donurile sale, ca timpulu e la usia, in care Gimnasiulu e amenintiatu cu inchidere, déca va fi silitu a-si stirbi dotatiunea, fiindca abia se adunara ajutória la 1600 fl. pana acum, publicati in „Albina“, si 1400 fl. pana la 4000 pe catu are a se executa din partea finantiei r. ung., ei lipsescu. Una anima de romanu nu poté fi indiferenta la contribuirea denariulu posibilu, pe carelu vomu publica in organulu natiunei, tramitendulu la efori'a Gimnasiului respectivu.

Redactoru respundietoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.